

Pekare

Ur innehållet

- Flyktiga registerinnehåll ("volatile")

- Pekararitmetik

- Stränghantering med pekare

- Pekare till funktioner

- Pekare till pekare.. (till pekare...)

Läsanvisningar:

- Arbetsbok kap 2, avsnitt "Pekararitmetik"

Målsättningar:

- Kunna använda pekare för absolutadressering

- Kunna använda pekare i stränghantering

- Kunna använda pekare som parametrar för returvärden

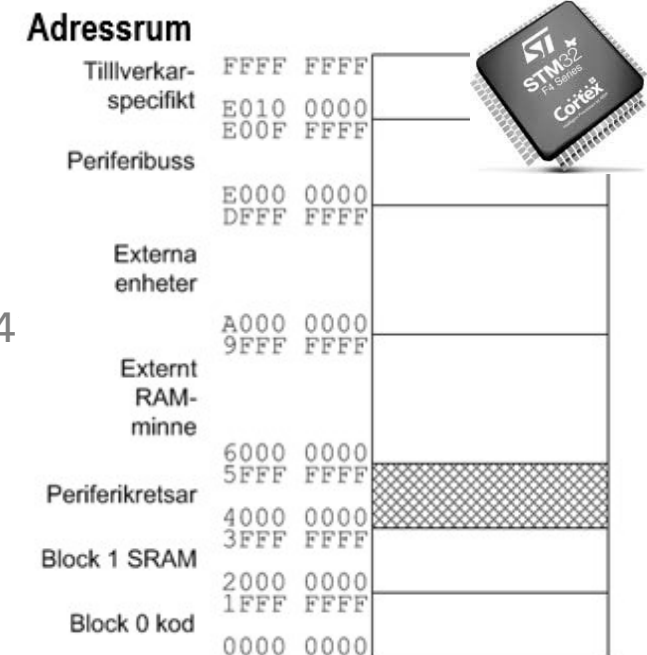
Absolut adressering

Exempel:

```
0x40021014 // en heltalskonstant (int)
// en pekare (unsigned char) som pekar på adress 0x40021014
(unsigned char *) 0x40021014
// innehåll, 8 bitar, på adress 0x40021014 (dereferens)
*((unsigned char*) 0x40021014)

// Läs från adress 0x40021014
unsigned char value = *((unsigned char *) 0x40021014);

// Skriv till adress 0x40021014
*((unsigned char *) 0x40021014) = value;
```


Men vi måste se upp om vi låter kompilatorn "optimera" koden...

Avsikten att förbättra koden kan gå fel...

Exempel:

```
char * inport = (char*) 0x40021014;
```

```
void foo(){
```

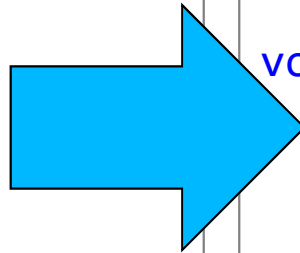
```
    while(*inport != 0)
```

```
    {
```

```
        // ...
```

```
    }
```

```
}
```


"förbättrad kod"

```
char * inport = (char*) 0x40021014;
```

```
void foo(){
```

```
    char tmp = *inport;
```

```
    while( tmp != 0 )
```

```
    {
```

```
        // ...
```

```
    }
```

```
}
```

En optimerande kompilator kan "flytta ut" läsningen från iterationsslingan och testen reflekterar då inte längre portens värde.

"Volatile qualifier" - bestämning/tillägg till deklaration

volatile förhindrar viss optimering (som annars är bra och nödvändig) dvs. indikerar att kompilatorn måste förmoda att innehållet på en address kan ändras "från utsidan" (dvs. en ändring kan inte upptäckas vid statisk analys av koden).

```
volatile char * inport = (char*) 0x40021014;

void foo(){
    while(*inport != 0)
    {
        // ...
    }
}
```

```
volatile char * utport = (char*) 0x40021014;
void f2()
{
    *utport = 0;
    ...
    *utport = 1;
    ...
    *utport = 2;
}
```

```
unsigned char value = *((volatile unsigned char *) 0x40021014); // Läs från 0x40021014

*((volatile unsigned char *) 0x40021014) = value; // Skriv till 0x40021014
```

Exempel: GPIO port E

5006	0800	-	5006	08FF	RNG	
5006	0400	-	5006	07FF	HASH	
5006	0000	-	5006	03FF	CRYP	
5005	0000	-	5005	03FF	DCMI	
5000	0000	-	5003	FFFF	USB OTG FS	
4004	0000	-	4007	FFFF	USB OTG HS	
4002	8000	-	4002	8BFF	DMA2D	
4002	9000	-	4002	93FF		
4002	8C00	-	4002	8FFF		
4002	8800	-	4002	87FF	ETHERNET MAC	
4002	8400	-	4002	83FF		
4002	8000	-	4002	83FF		
4002	6400	-	4002	67FF	DMA2	
4002	6000	-	4002	63FF	DMA1	
4002	4000	-	4002	4FFF	BKPSRAM	AHB1
4002	3C00	-	4002	3FFF	Flash interface	
4002	3800	-	4002	38FF	RCC	
4002	3000	-	4002	33FF	CRC	
4002	2800	-	4002	28FF	GPIOC	
4002	2400	-	4002	27FF	GPIOI	
4002	2000	-	4002	23FF	GPIOI	
4002	1C00	-	4002	1FFF	GPIOH	
4002	1800	-	4002	1BFF	GPIOG	
4002	1400	-	4002	17FF	GPIOE	
4002	1000	-	4002	13FF	GPIOE	
4002	0C00	-	4002	0FFF	GPIOD	
4002	0800	-	4002	08FF	GPIOC	
4002	0400	-	4002	07FF	GPIOB	
4002	0000	-	4002	03FF	GPIOA	
4001	6800	-	4001	6BFF	LCD-IF1	
4001	5800	-	4001	4BFF	SAI1	
4001	5400	-	4001	53FF	SPi6	
4001	5000	-	4001	53FF	SPi5	
4001	4800	-	4001	4BFF	TIM11	
4001	4400	-	4001	47FF	TIM10	
4001	4000	-	4001	43FF	TIM9	
4001	3C00	-	4001	3FFF	EXTI	
4001	3800	-	4001	3BFF	SYSCFG	
4001	3400	-	4001	37FF	SP4	
4001	3000	-	4001	33FF	SP1	
4001	2C00	-	4001	2FFF	SDIO	
4001	2000	-	4001	23FF	ADC1-LA2-ADC3	
4001	1400	-	4001	17FF	USART6	
4001	1000	-	4001	13FF	USART1	
4001	0400	-	4001	07FF	TIM8	
4001	0000	-	4001	03FF	TIM1	
4000	7C00	-	4000	7FFF	UART8	
4000	7800	-	4000	7BFF	UART7	
4000	7400	-	4000	77FF	DAC	
4000	7000	-	4000	73FF	PWR	
4000	6800	-	4000	6BFF	CAN2	
4000	6400	-	4000	67FF	CAN1	
4000	5C00	-	4000	5BFF	IC2	
4000	5800	-	4000	5BFF	IC2	
4000	5400	-	4000	57FF	IC1	
4000	5000	-	4000	53FF	UART5	
4000	4C00	-	4000	4FFF	UART4	
4000	4800	-	4000	4BFF	USART3	
4000	4400	-	4000	47FF	USART2	
4000	4000	-	4000	43FF	I2S2ext	
4000	3C00	-	4000	3FFF	SP13/I2S3	APB1
4000	3800	-	4000	3BFF	SP12/I2S2	
4000	3400	-	4000	37FF	I2S2ext	
4000	3000	-	4000	33FF	WDG	
4000	2C00	-	4000	2BFF	WWDG	
4000	2800	-	4000	2FFF	RTC & BKP Reg	
4000	2000	-	4000	23FF	TIM14	
4000	1C00	-	4000	1FFF	TIM13	
4000	1800	-	4000	1BFF	TIM12	
4000	1400	-	4000	17FF	TIM7	
4000	1000	-	4000	13FF	TIM6	
4000	0C00	-	4000	0FFF	TIM5	
4000	0800	-	4000	0BFF		

The diagram illustrates the mapping of GPIO registers to memory addresses. The top table lists the registers and their offsets. The register **GPIO_ODR** at offset **0x14** is highlighted with a red box. Below this, a detailed bit field diagram for the **GPIO_ODR** register is shown, indicating that bits 15-8 represent **GPIO E_ODR HIGH** and bits 7-0 represent **GPIO E_ODR LOW**.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0																																GPIO_MODER	
4																																GPIO_OTYPER	
8																																GPIO_OSPEEDR	
0xC																																GPIO_PUPDR	
0x10																																GPIO_IDR	
0x14																																GPIO_ODR	
0x18																																GPIO_BSRR	
0x1C																																GPIO_LCKR	
0x20																																GPIO_AFRL	
0x24																																GPIO_AFRH	

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	GPIO_ODR
																	0x15						0x14										
																	GPIO E_ODR HIGH						GPIO E_ODR LOW										

```
#define GPIO_E_ODR          ((volatile unsigned short *) (GPIO_E+0x14))
#define GPIO_E_ODR_LOW     ((volatile unsigned char *) (GPIO_E+0x14))
#define GPIO_E_ODR_HIGH    ((volatile unsigned char *) (GPIO_E+0x15))
```

```
value = *GPIO_E_ODR_LOW; // Läs från 0x40021014
*GPIO_E_ODR_HIGH = value; // Skriv till 0x40021015
```

Pekararitmetik

Följande operationer är tillåtna på pekare:

- Adressoperator
- Dereferens
- Addition av heltalskonstant
- Subtraktion av heltalskonstant
- Subtraktion av pekare med samma typ

Exempel 2:

```
char *cp1;  
cp1 = cp1 + 1;  
++cp1;  
cp1++;
```

Exempel 3:

```
char *cp1;  
cp1 = cp1 - 1;  
--cp1;  
cp1--;
```

Exempel 1:

```
char c, *cp1, *cp2;  
cp1 = &c;      // Ok  
cp2 = &cp1;    // Warning
```

Exempel 4:

```
char *cp1,*cp2;  
int *ip;  
int i;  
i = cp1-cp2;    // Ok  
i = ip-cp1;     // Error
```

Alla andra operationer, som exempelvis skift, negation, bitvis complement multiplikation eller division etc. är meningslösa och därför förbjudna.

Pekararitmetik

Vid addition och subtraction, pekartypen avgör hur många bytes som adderas/subtraheras

Exempel 1:

```
char *cp = (char *) 0x20001000;  
cp++;           // cp är därefter 0x20001001  
(cp+1);        // Uttryckets värde: 0x20001001
```

Exempel 2:

```
int *ip = (int *) 0x20001000;  
ip++;          // ip är därefter 0x20001004  
(ip+1);        // Uttryckets värde: 0x20001004
```

$\text{ptr} + n \Rightarrow \text{ptr} + n * \text{sizeof}(\text{ptr type})$

$\text{ptr} - n \Rightarrow \text{ptr} - n * \text{sizeof}(\text{ptr type})$

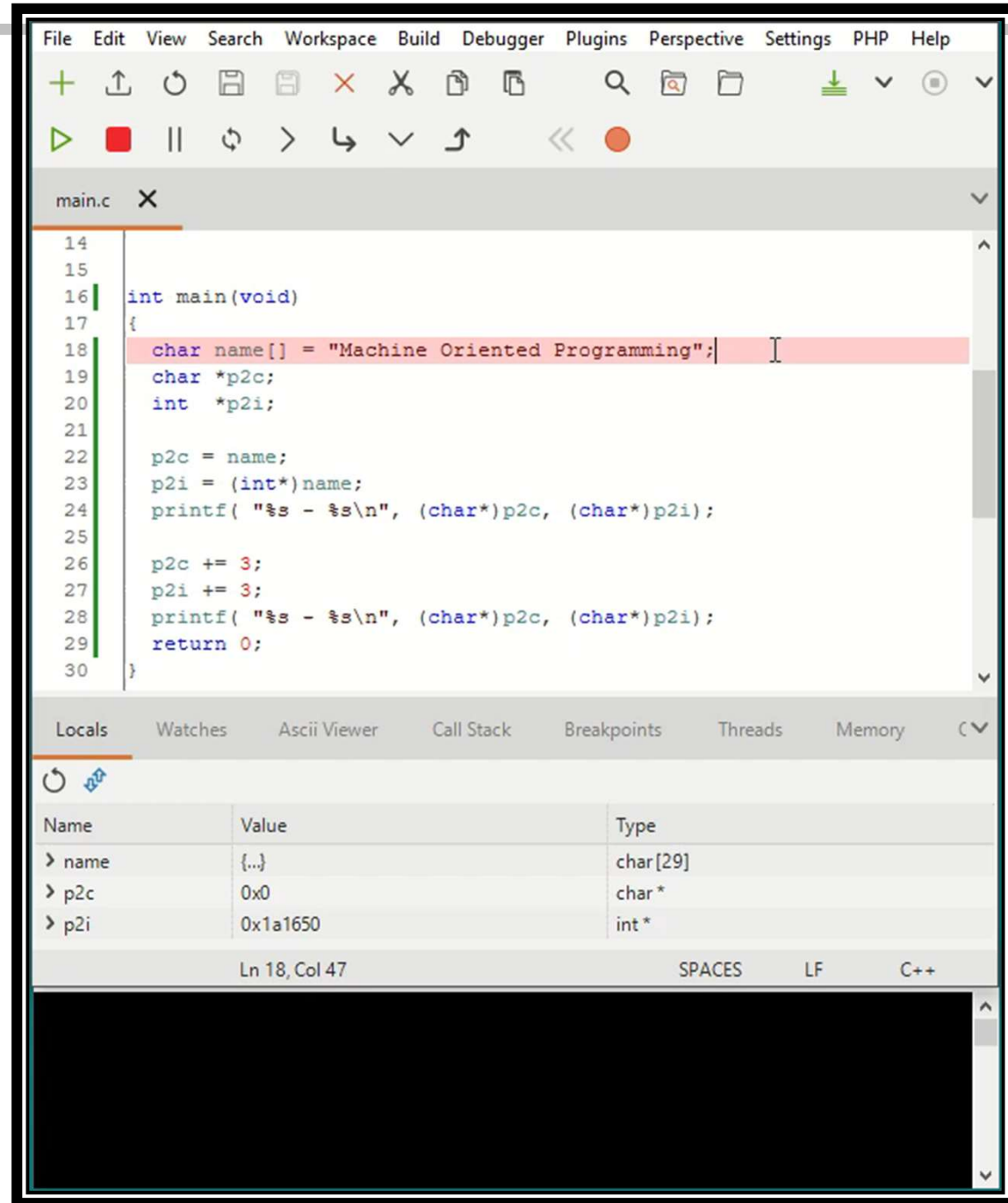
Tänkvärt pekarexempel

```
char name[] = "Machine Oriented Programming";  
char *p2c;  
int *p2i;
```

```
p2c = name;  
p2i = (int*)name;  
printf( "%s - %s\n", (char*)p2c, (char*)p2i);
```

```
p2c += 3;  
p2i += 3;  
printf( "%s - %s\n", (char*)p2c, (char*)p2i);
```

Vad blir utskrifterna?


```
File Edit View Search Workspace Build Debugger Plugins Perspective Settings PHP Help  
+ ↕ ↺ ↻ ✕ ✂ 📄 📄 🔍 🔍 📁 📁 ⬇️ ⬇️ ⏸️ ⏸️  
main.c X  
14  
15  
16 int main(void)  
17 {  
18     char name[] = "Machine Oriented Programming";  
19     char *p2c;  
20     int *p2i;  
21  
22     p2c = name;  
23     p2i = (int*)name;  
24     printf( "%s - %s\n", (char*)p2c, (char*)p2i);  
25  
26     p2c += 3;  
27     p2i += 3;  
28     printf( "%s - %s\n", (char*)p2c, (char*)p2i);  
29     return 0;  
30 }
```

Name	Value	Type
> name	{...}	char[29]
> p2c	0x0	char*
> p2i	0x1a1650	int*

Ln 18, Col 47 SPACES LF C++

Fält eller pekare?

$x[y]$ översätts till $*(x+y)$

så detta är också en pekare

Indexering är samma sak för pekare och fält...

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void)
```

```
{
```

```
    char* s1 = "Emilia";
```

```
    char s2[] = "Emilia";
```

```
    // tre likvärdiga sätt att dereferera en pekare
```

```
    printf("\'l\' in Emilia (version 1): %c \n", *(s1+3));
```

```
    printf("\'l\' in Emilia (version 2): %c \n", s1[3] );
```

```
    printf("\'l\' in Emilia (version 3): %c \n", 3[s1] );
```

```
    // tre likvärdiga sätt att indexera i ett fält
```

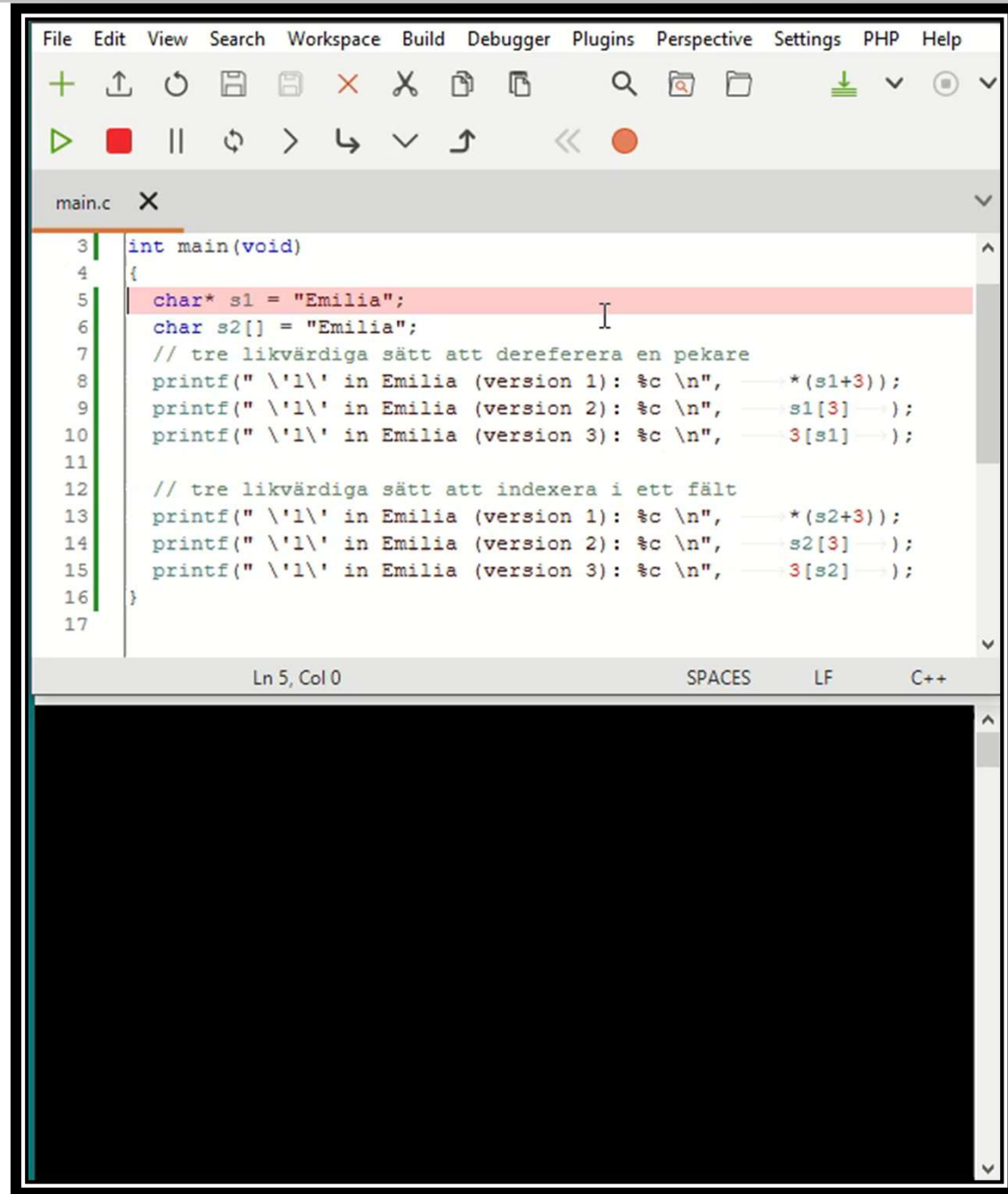
```
    printf("\'l\' in Emilia (version 1): %c \n", *(s2+3));
```

```
    printf("\'l\' in Emilia (version 2): %c \n", s2[3] );
```

```
    printf("\'l\' in Emilia (version 3): %c \n", 3[s2] );
```

```
}
```

Så, är fält då pekare?... Nej...


```
File Edit View Search Workspace Build Debugger Plugins Perspective Settings PHP Help
+ ↑ ↺ ↻ ⌂ ✂ 📄 🔍 📁 ⬇️ ⌵ ⌵
▶ ■ || ↺ > ↶ ↷ ⏪ ●
main.c ✕
3 | int main(void)
4 | {
5 |     char* s1 = "Emilia";
6 |     char s2[] = "Emilia";
7 |     // tre likvärdiga sätt att dereferera en pekare
8 |     printf("\'l\' in Emilia (version 1): %c \n", *(s1+3));
9 |     printf("\'l\' in Emilia (version 2): %c \n", s1[3] );
10 |    printf("\'l\' in Emilia (version 3): %c \n", 3[s1] );
11 |
12 |    // tre likvärdiga sätt att indexera i ett fält
13 |    printf("\'l\' in Emilia (version 1): %c \n", *(s2+3));
14 |    printf("\'l\' in Emilia (version 2): %c \n", s2[3] );
15 |    printf("\'l\' in Emilia (version 3): %c \n", 3[s2] );
16 | }
17 |
Ln 5, Col 0 SPACES LF C++
```

Fält eller pekare, i korthet

Exempel:

```
char* s1 = "Emilia";  
char s2[] = "Emilia";
```

ARM/Thumb assembler:

```
2000001c <s1>:  
2000001c: 20000028
```

```
20000020 <s2>:  
20000020: 6c696d45 "Emil"  
20000024: 00006169 "ia\0"  
20000028: 6c696d45 "Emil"  
2000002c: 00006169 "ia\0"
```

	s2	s1
Type:	Fält	Pekarvariabel
Adressering:	&s2 är inte möjligt - s2 är bara en symbol s2 = symbol = fältets startadress s2 = &(s2[0]) s2[0] $\equiv$ *s2 $\rightarrow$ 'E'	&s1 = adress till variabeln s1 s1 = s1's värde = textsträngens startadress. s1 = &(s1[0]) s1[0] $\equiv$ *s1 $\rightarrow$ 'E'
Pekararitmetik:	s2++ är inte möjligt (s2+1)[0] är OK	s1++ är OK (s1+1)[0] är OK
Typstorlek:	sizeof(s2) = 7 bytes	sizeof(s1) = sizeof(char*) = 4 bytes

s2 är en symbol (ingen variabel) för en adress känd vid kompileringstillfället.

Eftersom s2 är en adress, kan vi dereferera den på samma sätt som en pekare: *s2 $\rightarrow$ 'E'.

Stränghantering

ytterligare en variant av strlen...

```
int strlen( char s[] )
{
    int i = 0;
    while( s[i] != '\0' )
    {
        i++;
    }
    return i + 1;
}
```

```
int strlen( char *s )
{
    int i = 0;
    while( *s )
    {
        s++; i++;
    }
    return i + 1;
}
```

```
int strlen( char *s )
{
    int i = 0;
    while( *s++ ) i++;
    return i + 1;
}
```

*s++: char tmp=*s; s=s+1;

(*s)++: tmp=*s; tmp=tmp+1;

Kopiering av textsträng - strcpy

Exempel:

I standard-C biblioteket finns funktionen **strcpy**, för att kopiera en ASCII-sträng i minnet. Strängslut markeras med tecknet '**\0**', dvs. 0 och detta tecken ska vara det sista som kopieras. Funktionen returnerar **dest** och kan implementeras på följande sätt, visa hur **strcpy** kan kodas i assemblyspråk.

```
char *strcpy( char *dest, char * src )
{
    char *rval = dest;
    do{
        *dest++ = *src++;
    } while( *(src-1) );
    return rval;
}
```

Vi löser på tavlan...

Kopiering av textsträng - strcpy

Exempel:

I standard-C biblioteket finns funktionen `strcpy`, för att kopiera en ASCII-sträng i minnet. Strängslut markeras med tecknet `'\0'`, dvs. 0 och detta tecken ska vara det sista som kopieras. Funktionen returnerar adressen till den första adressen som kopieras. Funktionen `strcpy` kan kodas i assembler så här:

```
char *strcpy( char *dest,  
{  
    char *rval = dest;  
    do{  
        *dest++ = *src++;  
    } while( *(src-1) );  
    return rval;  
}
```



```
char * strcpy(char *dest, char *src)
```

Fler skäl att använda pekare

Argument är värdeanrop, "pass-by-value"

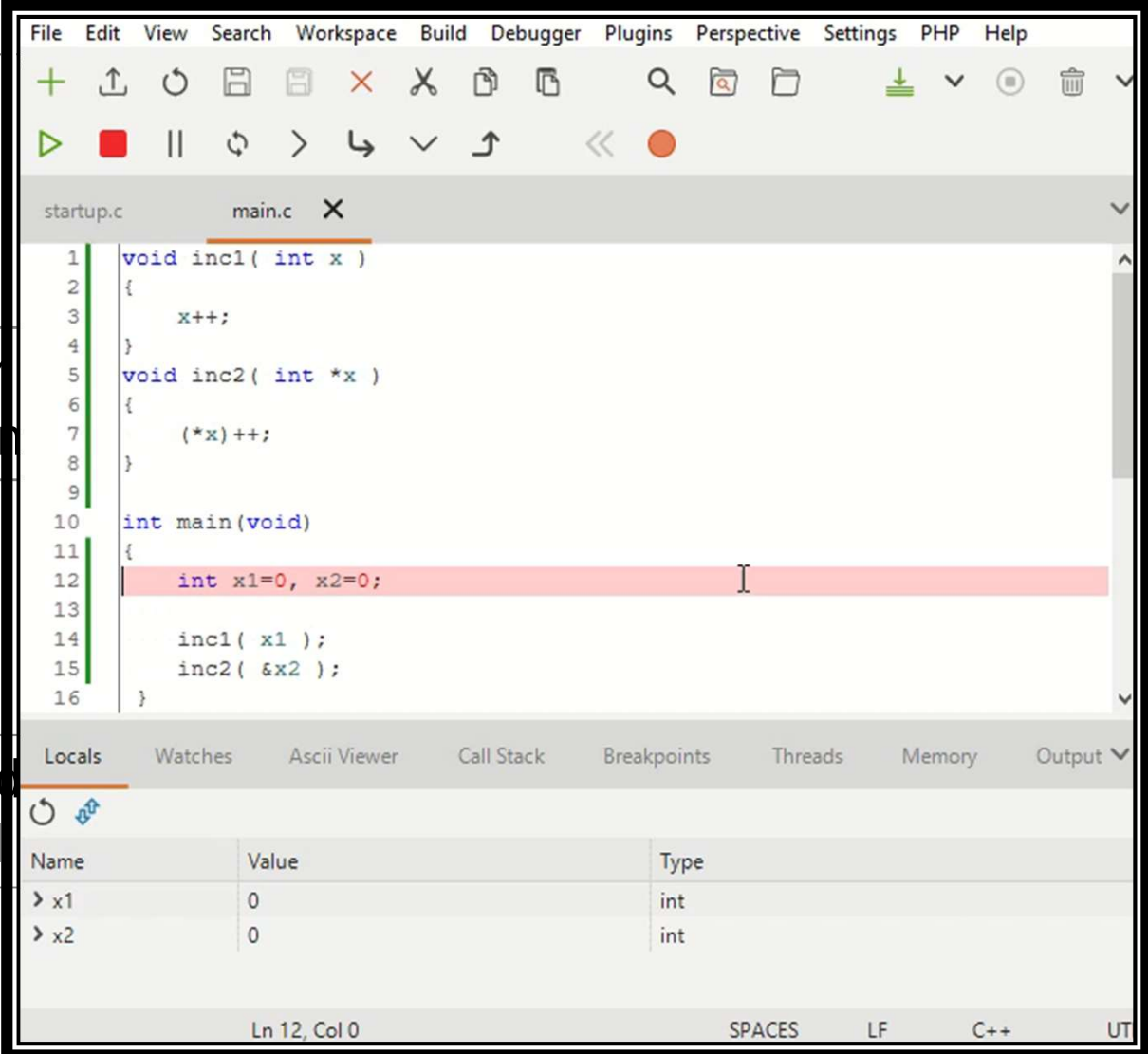
```
void inc1( int x )
{
    x++;
}
void inc2( int *x )
{
    (*x)++;
}

int main(void)
{
    int x1=0, x2=0;

    inc1( x1 );
    inc2( &x2 );
}
```

inc1 använder
inc2 ändrar in

x1 har fortfarande
x2 har värdet 1

The screenshot shows a C++ IDE with the following code in `main.c`:

```
1 void inc1( int x )
2 {
3     x++;
4 }
5 void inc2( int *x )
6 {
7     (*x)++;
8 }
9
10 int main(void)
11 {
12     int x1=0, x2=0;
13
14     inc1( x1 );
15     inc2( &x2 );
16 }
```

The debugger window shows the following variables:

Name	Value	Type
x1	0	int
x2	0	int

Pekare till funktioner - "funktionspekare"

En funktionspekare definieras av:

- Returvärdet
- Argument och deras respektive typer

Funktionspekarens värde är en adress.

Exempel:

```
int foo0( void );           // Funktionsprototyp
int foo1( int x );          // Funktionsprototyp
int (*funp) (int);          // Deklaration av variabel 'funp'

funp = foo0;                // Warning, typfel
funp = foo1;                // Ok
```

Pekare till funktioner

Exempel:

```
#include <stdio.h>
```

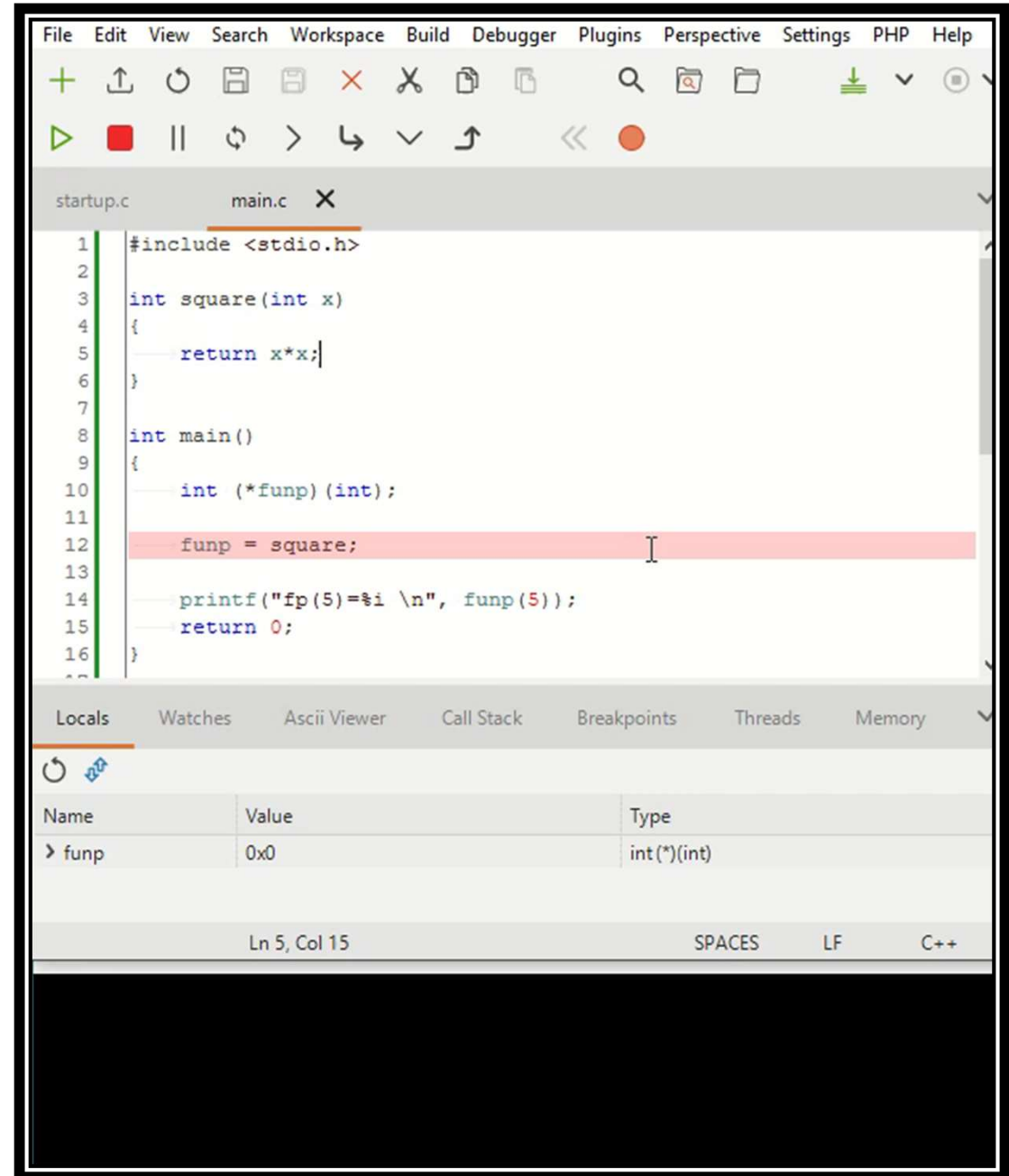
```
int square(int x)
{
    return x*x;
}
```

```
int main()
{
    int (*funp)(int);

    funp = square;

    printf("fp(5)=%i \n", funp(5));
    return 0;
}
```

Funktionspekare


```
File Edit View Search Workspace Build Debugger Plugins Perspective Settings PHP Help
+ ↑ ↺ ⌨ ✖ ✂ 📄 🔍 📁 📄 ⬇️ ⏸ ⏹
startup.c main.c X
1 #include <stdio.h>
2
3 int square(int x)
4 {
5     return x*x;
6 }
7
8 int main()
9 {
10     int (*funp)(int);
11
12     funp = square;
13
14     printf("fp(5)=%i \n", funp(5));
15     return 0;
16 }
Locals Watches Ascii Viewer Call Stack Breakpoints Threads Memory
🔄 📄
Name Value Type
> funp 0x0 int (*)(int)
Ln 5, Col 15 SPACES LF C++
```

Pekare till funktioner

Vi har följande funktioner:

```
void do_this( void ) {}
```

```
void do_that( void ) {}
```

Vi kan deklarera en variabel `func`, som en pekare till en sådan funktion.

```
void (*func)(void);
```

Vi har sedan ytterligare ett instrument
att påverka programflödet:

```
if( ... )
```

```
    func = &do_this;
```

```
else
```

```
    func = &do_that;
```

```
    ...
```

```
func(); /* do_this eller do_that... */
```

```
LDR    R2, =do_this
LDR    R3, =func
STR    R2, [R3]
```

```
LDR    R3, func
BLX    R3
```

Pekare till funktioner - på plats i minnet

Exempel:

Visa i C och assembler hur en pekare till funktionen

```
void do_this( void )
```

placeras på address 0x2001C000 i minnet.

Tilldelningen kodas i C:

```
((void (**)(void) ) 0x2001C000 ) = &do_this;
```

Tilldelningen kodas i assembler:

```
LDR    R0,=do_this
```

```
LDR    R1,=0x2001C000
```

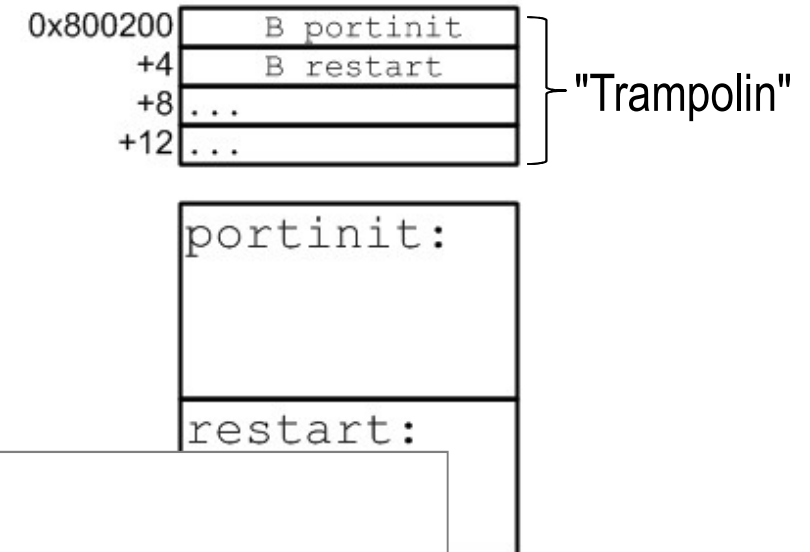
```
STR    R0,[R1]
```

Pekare till C-funktioner på fast adress i minnet

Exempel:

En parameterlös subrutin `portinit` för att initiera hårdvaran i MD407 finns med ingång på adress adress 0x08000200 i minnet. Visa hur denna kan anropas:

- i assemblerspråk
- från ett C-program

a)

```
LDR    R0, =0x8000200  
BLX    R0
```

b)

```
#define portinit ((void (**)(void) ) 0x8000200 )  
void xxx( void )  
{  
    portinit();  
}
```

Fält som parameter till funktion

Ett fält i en parameterlista är en pekare

```
void foo(int i[]);
```

[] – notationen finns men betyder pekare, dvs. detta är samma sak som:

```
void foo(int* i);
```

Undviker kopiering av hela fält inför funktionsanropet. Längden av fältet behöver inte vara känd.

Dock: fältet kan ändras i den anropade funktionen

```
int sumElements(int *a, int l)
{
    int sum = 0;
    for (int i=0; i<l; i++) {
        sum += a[i];
    }
    return sum;
}

...
int array[] = {5,4,3,2,1};
int x;
x = sumElements(array, 5);
```

Pekare till pekare

Exempel:

cp = *dcp; kodas

```
LDR    R3, =dcp    @ R3 ← &dcp
LDR    R3, [R3]    @ R3 ← dcp
LDR    R3, [R3]    @ R3 ← *dcp
LDR    R2, =cp
STR    R3, [R2]
```

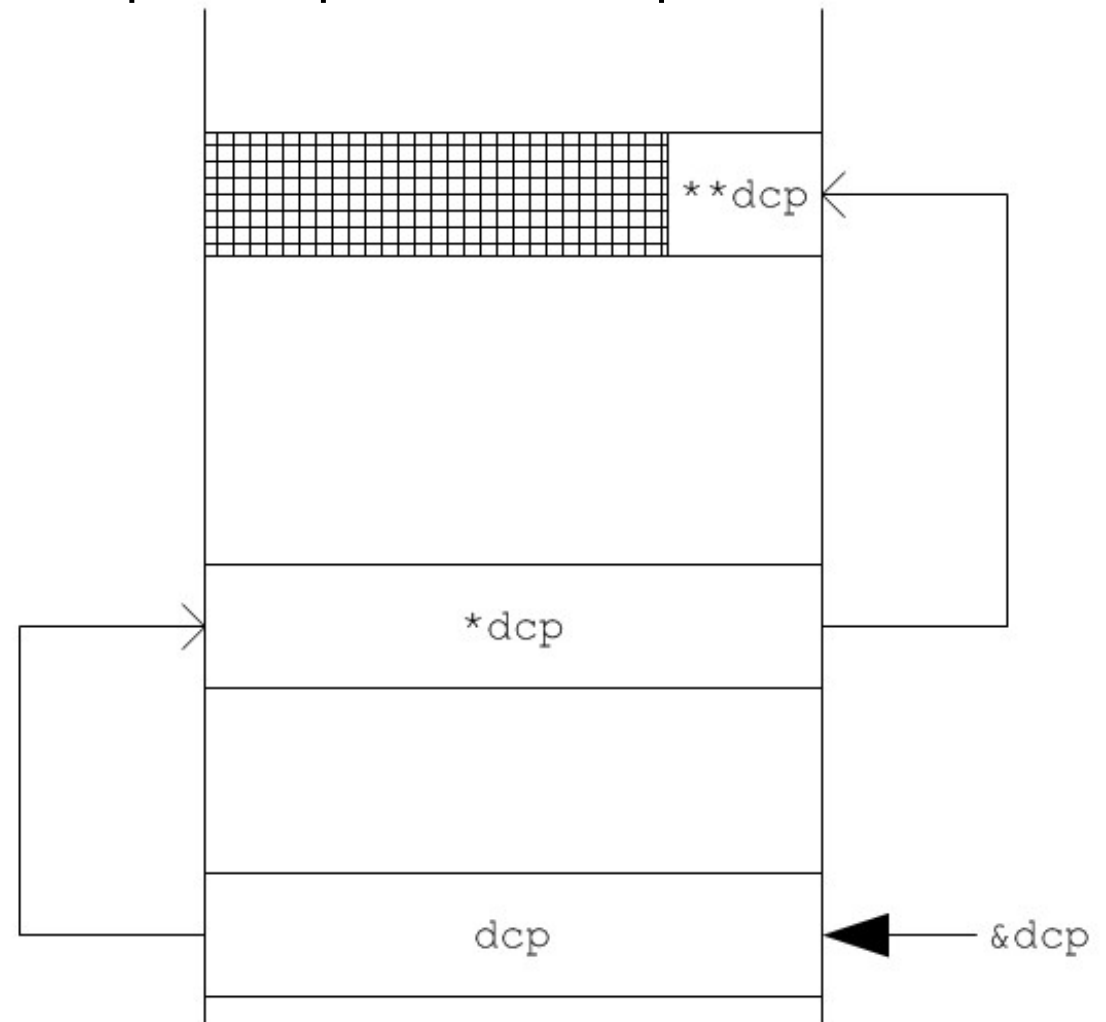
c = **dcp; kodas

```
LDR    R3, =dcp    @ R3 ← &dcp
LDR    R3, [R3]    @ R3 ← dcp
LDR    R3, [R3]    @ R3 ← *dcp
LDRB   R2, [R3]    @ R3 ← **dcp
LDR    R3, =c
STRB   R2, [R3]
```

Deklarationen :

```
char  **dcp;
```

läses "dcp är en pekare till en pekare till en char".

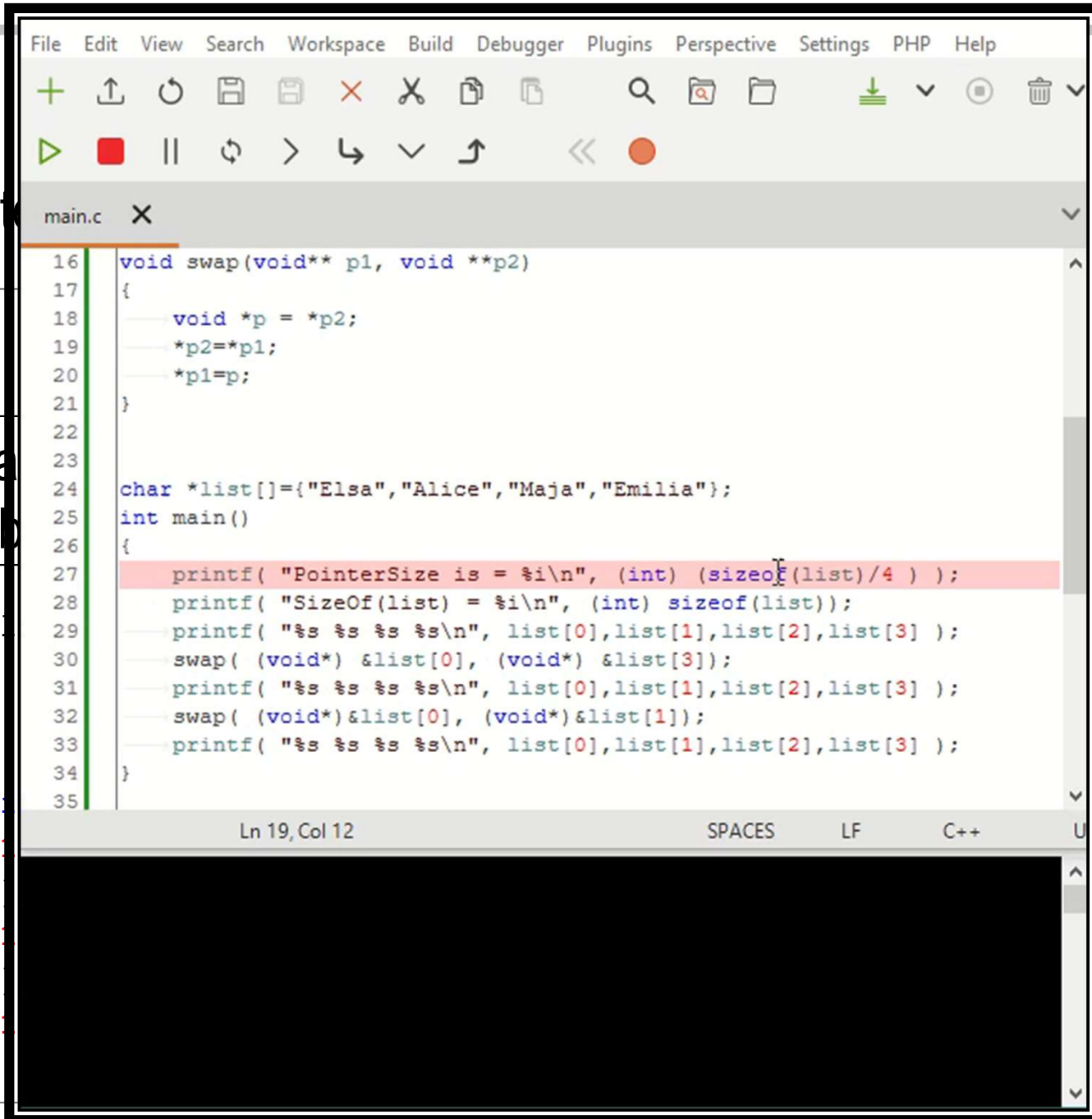

Pekarfält

Exempel: Ett fält med pekare till

```
#include <stdio.h>
void swap(void** p1, void **p2)
{
    void *p = *p2;
    *p2=*p1;
    *p1=p;
}
char *list[]={"Elsa","Alice","Maja","Emilia"};
int main()
{
    printf( "PointerSize is = %i\n", (int) sizeof(list)/4 );
    printf( "SizeOf(list) = %i\n", (int) sizeof(list));
    printf( "%s %s %s %s\n", list[0],list[1],list[2],list[3] );
    swap( (void*)&list[0], (void*)&list[3] );
    printf( "%s %s %s %s\n", list[0],list[1],list[2],list[3] );
    swap( (void*)&list[0], (void*)&list[1] );
    printf( "%s %s %s %s\n", list[0],list[1],list[2],list[3] );
}
```

Byt plats mellan
pekarvariabler

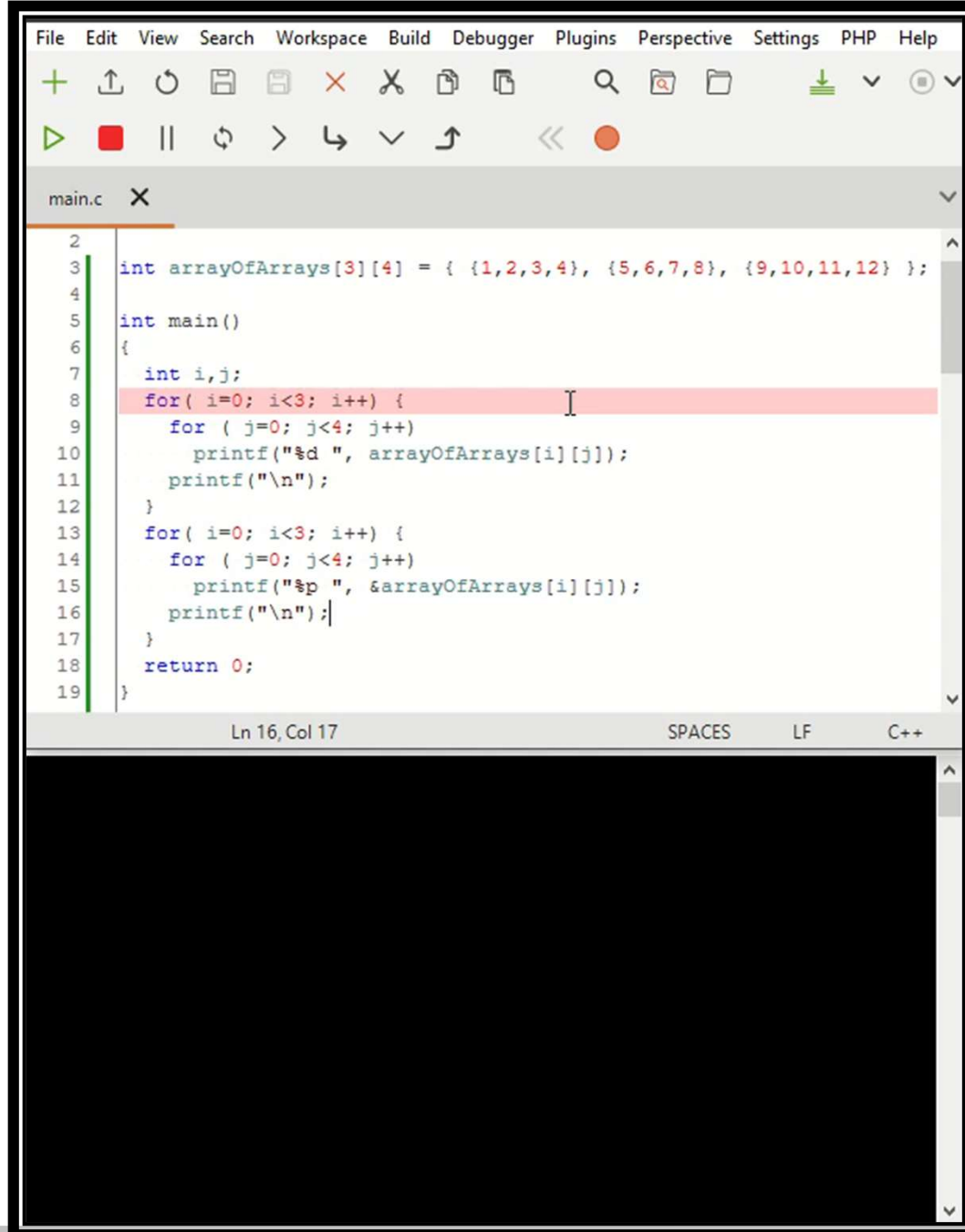

Flerdimensionella fält

Exempel: Innehåll och adress

```
#include <stdio.h>
int arrayOfArrays[3][4] =
{ {1,2,3,4},
  {5,6,7,8},
  {9,10,11,12} };
int main()
{
    int i,j;
    for( i=0; i<3; i++) {
        for ( j=0; j<4; j++)
            printf("%d ", arrayOfArrays[i][j]);
        printf("\n");
    }
    for( i=0; i<3; i++) {
        for ( j=0; j<4; j++)
            printf("%p ", &arrayOfArrays[i][j]);
        printf("\n");
    }
    return 0;
}
```

$\text{arrayOfArrays}[i][j] = \text{arrayOfArrays} + i * 4 + j$


```
File Edit View Search Workspace Build Debugger Plugins Perspective Settings PHP Help
+ ↕ ↺ ↻ ⌂ ✂ 📄 🔍 📁 📄 ⬇️ ⌵ ⌴
main.c X
2
3 int arrayOfArrays[3][4] = { {1,2,3,4}, {5,6,7,8}, {9,10,11,12} };
4
5 int main()
6 {
7     int i,j;
8     for( i=0; i<3; i++) {
9         for ( j=0; j<4; j++)
10             printf("%d ", arrayOfArrays[i][j]);
11             printf("\n");
12         }
13     for( i=0; i<3; i++) {
14         for ( j=0; j<4; j++)
15             printf("%p ", &arrayOfArrays[i][j]);
16             printf("\n");
17         }
18     return 0;
19 }
```

Ln 16, Col 17 SPACES LF C++